МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МАТЕРІАЛИ

 $100 - \ddot{1}$

підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу Вищого державного навчального закладу України «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ» 11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

УДК 001:378.12(477.85) ББК 72:74.58 М 34

Матеріали 100 — ї підсумкової наукової конференції професорськовикладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) — Чернівці: Медуніверситет, 2019. — 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 -ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти: професор Братенко М.К. професор Булик Р.Є. професор Гринчук Ф.В. професор Давиденко І.С. професор Дейнека С.Є. професор Денисенко О.І. професор Заморський I.I. професор Колоскова О.К. професор Коновчук В.М. професор Пенішкевич Я.І. професор Сидорчук Л.П. професор Слободян О.М. професор Ткачук С.С. професор Тодоріко Л.Д. професор Юзько О.М. д.мед.н. Годованець О.І.

стінка ВЩП утворена задньою частиною коміркового відростка верхньої щелепи. Топічне розташування пазухи показано на.

Залежно від пневматизації її дно знаходилось на різних рівнях відносно нижньої стінки носової порожнини. Так при середній пневматизації на 9 препаратах дно ВЩП знаходиться на одному рівні з нижньою стінкою носа. На 11 препаратах її дно знаходилось нижче нижньої стінки носа, а на 5 препаратах — вище дна носової порожнини. На препаратах, коли дно ВЩП знаходилось нижче нижньої стінки носа, до неї примикали верхівки другого малого кутнього зуба та першого великого кутнього зуба.

Отже, найбільш тонкою ϵ верхня стінка ВЩП; виявлена варіантність синтопії верхньощелепної пазухи із суміжними утвореннями; наприкінці зрілого віку на деяких препаратах константовано початок інволюційних процесів як твердого остова, так і слизової оболонки.

Reshetilova N. B. FEATURES OF MORPHOLOGY OF THE THIRD VENTRICLEIN THE 3 MONTH OF THE HUMAN ONTOGENESIS

M.G. Turkevich Department of Human Anatomy Higher State Educational Establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University»

Undoubtedly, pathological changes in the ventricular system of the brain occur quite often in the prenatal period, which determines the relevance and necessity of our study. We have aimed to study the peculiarities of the formation and structure of the third ventricle of the brain in the early period of human ontogenesis.

The research was carried out on 90 preparations of embryos, preplants, fruits and newborns by means of morphological methods.

During the 9th week of embryonic development, the third ventricle has an elongated rhomb form. In the forebrain 31.0 mm, its length reaches 4.9 ± 0.70 mm, and the width - 0.8 ± 0.16 mm. Significant changes are the structure of the hypothalamus. In it begin to separate groups of cells, which are located more densely than in surrounding tissues. Thus, in the anterior part of the hypothalamus there is an irregular oval form, drawn parallel to the wall of the third ventricle. This is the tabulation of the parventricular core. This tab is located near the wall of the third ventricle and has. Its boundaries are unclear, especially from the medial side, where many cellular cords extend to the matrix. This tab is also weakly separated from the ventral and ventrolateral sides, where many cell lobes are located, which are directed to the zone of laying the supraoptic nucleus. Cellulare lements in this formation are densely and very uneven. In the ventrallateral part of the anterior hypothalamus, dorsally from the visual path, there is a congestion of cells that are tight and evenly distributed, especially in the medial part. This is the tab of the supraoptical nucleus. It has anoval shape, elongated by a larger diameter in the mediolateral direction. This formation is poorly delimited and has no clear boundaries, especially from the medial side. In the posterior part of the hypothalamus there is a collection of cells that has the wrong rounded form. We believe that this is the laying of mummy bodies. It is weakly separated, and, from the medial side, is closely connected with the matrix. The density of cells in this area is quitelarge, but they are unevenly located.

In the same period of development at the site of the shingles, the cerebral part of the roof forms two small wrinkles that extend in the sagittal direction and into the cavity of the third ventricle. With their anterior ends these wrinkles enter into interventricular openings, where they merge with the roots of the vascular gums of the lateral ventricles.

Wrinkles, whose length is 0.2 ± 0.04 mm, are located on both sides of the middle line at a distance of 0.2 ± 0.04 mm from each other. In the back of the roof there is another pair of wrinkles. These wrinkles are also stretched in the sagittal direction.

Consequently, during the third month of intrauterine development, the vascular plexus beginstoform: the vessels of the outer surface of the roof of the diencephalon brain shift the roof

forward and form a finger-like protuberance, which begins to act in the cavity of the intermediate brain.

Rusnak V.F. TOPOGRAPHY OF PHARYNX IN THE FETUSES OF THE FOURTH MONTH OF HUMAN ONTOGENESIS

M.G. Turkevych Department of Human Anatomy Higher state educational establishement of Ukraine «Bukovinian State Medical University»

At the beginning of the fetal period, the throat has three distinctly defined parts that are characteristic of the definitive hundred. The boundaries between parts of the organ can be considered as: soft palate - caudal border of the nasal part of the pharynx, level of entrance to the larynx (upper edge of the epiglottis) - caudal margin of the mouth, lower level of the cricoid cartilage of the larynx - caudal limit larynx pars and transition of the pharynx to the esophagus.

In the macroscopic examination of the fetuses (83,0 - 94,0 mm of the crown-rump length CRL), the longitudinal size of the pharynx is from 5,07 to 5,40 mm, and the craniocaudal dimensions of the parts correspond: nasal - from 0,58 to 0, 59 mm, the mouth - from 0,84 to 0,85 mm, the throat - from 3,46 to 3,62 mm.

In the fruit of 83,0 mm CRL the length of the pharynx is: the nasal part - from 0,59 to 0,60 mm, the oral part - from 0,83 to 0,84 mm, the throat part - from 3,44 to 3,48 mm, and the fetuses of 94.0 mm CRL, respectively: the nasal - from 0.63 to 0.64 mm, the mouth - from 0.88 to 0.89 mm, the larynx - from 3.58 to 3.61 mm.

The cavity of the pharynx is shaped like a bilayer due to the fact that the oral part is wide and the guttural is rapidly narrowing. The transverse size of the nasopharynx is from 0.51 to 0.54 mm, the oropharyngeal - from 0.27 to 0.28 mm, the larynx – from 0.19 to 0.20 mm.

Because of the perpendicular placement of the dorsal wall of the pharynx of the fetuses of this term, its upper wall is not marked, and in the extreme cranial region of the nasal part of the back and its lateral walls are approaching. In this area, 94.0 - 98.0 mm CRL in the macroscopic examination reveals the pharyngeal tonsil, which has the form of longitudinal folds of a length from 123 mc to 358 mc, and shallow and shallow furrows between them. At the end of the fourth month of fetal development, the length of the pharyngeal tonsil is from 7.43 to 7.58 mm, the width is from 5.73 to 5.81 mm, and of the auditory tubes are predominantly in the form of a slit, sometimes an oval shape. In the fruit from 120,0 to 133,0 mm CRL, the front and more pronounced hind lip of the sore mouth of the auditory tubes are noticeable. In the future behind the back lips and along the tubular rolls is the laying and development of tubal tonsils. As a result of the displacement of the auditory tube's the distance from the choanae to the anterior lobes of the holes is from 2.71 to 2.92 mm, and the distance from the pharvngeal tonsil to the middle of the pharvngeal openings of the tubes - from 1.14 to 1.48 mm. The distance from the back wall of the pharynx to the middle of the pharyngeal openings of the tubes is from 4.11 to 4.39 mm, and from the rear end of the solid palate to the middle of the sores of the tubes - from 3,07 to 3,24 mm. The level of the filling of the syringes above the hard palate is 0.43 to 0.71 mm.

Рябий Ю.М. ФОРМУВАННЯ ТВЕРДОЇ ОБОЛОНИ СПИННОГО МОЗКУУ ПЛОДОВОМУ ПЕРІОДІ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ

Кафедра анатомії людини імені М.Г. Туркевича Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет»

Методами морфологічного дослідження вивчено оболони спинного мозку 50 плодів людини. Тверда мозкова оболона відносно товста, тягнеться до І-ІІ крижового хребця, утворюючи дуральний мішок. Товщина його стінок різна. Найбільш виражена задня стінка, особливо в шийному відділі $(1,3\pm0,2\text{ мм})$, в грудному вона в два, а в поперековому – майже в